

Fötlun, umhverfi og fötlunaráhrif

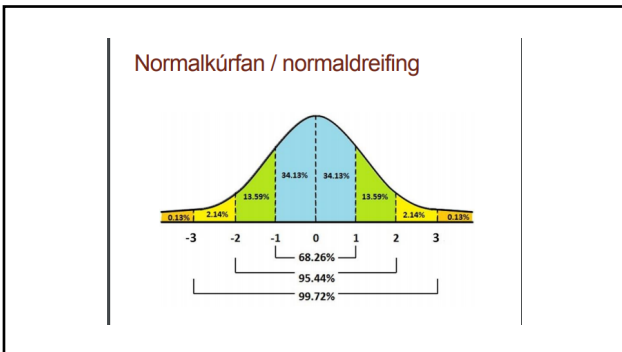
Kristín Björnsdóttir prófessor

Er fötlun í eðli sínu hindrandi?

- Oft er litið á fötlun/skerðingu sem uppsprettu allra vandamála í lífi fatlaðs fólks
- Umhverfisþættir
 - Viðhorf
 - Samskipti
 - Skipulag
 - Hjálpartæki
 - Aðgengi – að upplýsingum og umhverfi

Algild hönnun – Samningur SP um réttindi fatlaðs fólks

- „Viðeigandi aðlögun“ merkir nauðsynlegar og viðeigandi breytingar og lagfæringar, sem ekki eru umfram það sem eðlilegt má teljast eða of íþyngjandi, þar sem þeirra er þörf í sérstöku tilviki, til þess að tryggja að fatlað fólk fái notið eða geti nýtt sér, til jafns við aðra, öll mannréttindi og mannfrelsi,
- „Algild hönnun“ merkir hönnun framleiðsluvara, umhverfis, áætlaða og þjónustu sem allir geta nýtt sér, að því marki sem aðstæður leyfa, án þess að koma þurfi til sérstök útfærsla eða hönnun.
- „Algild hönnun“ útilokar ekki hjálpartæki fyrir tiltekna hópa fatlaðs fólks, sé þeirra þörf.

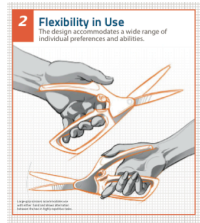
Algild hönnun 1

- Að vara og/eða þjónusta sé hönnuð með það að leiðarljósi að allir geti notað hana

1 Equitable Use
The design is useful and marketable to people with diverse abilities.

Algild hönnun 2

- Sveigjanleiki í notkun

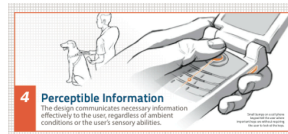
Algild hönnun 3

- Auðvelt í notkun

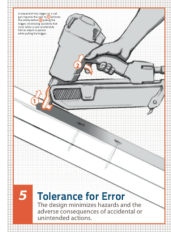
Algild hönnun 4

- Aðgengilegar upplýsingar
- Auðlesinn texti í Morgunblaðinu
- Texti á skjá – kallað upp

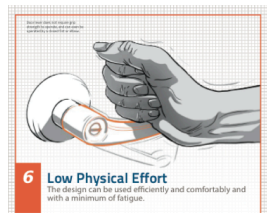
Algild hönnun 5

- Skekkjumörkin
- Í mörgum tilfellum er þetta spurning um að tryggja öryggi notenda

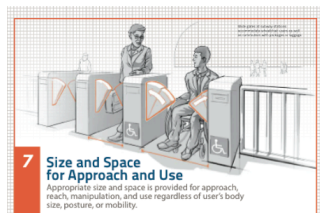
Algild hönnun 6

- Takmarkað líkamlegt átak

Algild hönnun 7

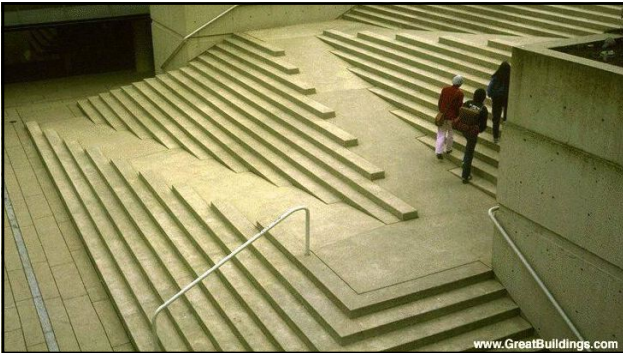
- Rými sem gerir ráð fyrir hjólastólum ... líkómum
- Byggingareglugerð: sjónarmið algildrar hönnunar höfð að leiðarljósi við hönnun bygginga og umhverfis þeirra.

Fötlunaráhrif (impariment affect)

- Hver er munurinn á fötlun og skerðingu?
- Fötlunaráhrif eða skerðingaráhrif
 - Það sem við getum ekki gert sökum skerðingarinnar
- Fötlunaráhrifin hafa mismikil áhrif á einstaklinginn
 - Fer eftir skerðingum
 - Fer eftir aðstæðum
 - Fer eftir því hvernig samfélagið er skipulagt og hvaða merking er lögð í mismunandi athafnir
- Er mikilvægt fyrir garðyrkjufræðing að vökva sjálfur tómataplöntunar?
- Er mikilvægt fyrir móður að geta haldið á barni sínu?
- Er mikilvægt fyrir starfsmann á bókasafni að kunna að lesa?

Að lokum

- Skerðingar eru ekki í eðli sínu neikvæðar
- Umhverfi, væntingar og viðhorf hafa áhrif á það hversu alvarleg skerðingaráhrifin eru
- Oft er hægt að riðja úr vegi hindrunum – flestar eru þær búnar til af samfélaginu
